

این مدرک‌ها را فقط باید قاب گرفت



شاید پیچ و مهره‌هایمان کمی شل شده و شاید هنوز منتظر دستي از غیب هستیم که کسی کاری کند و گره‌ای از مشکل هزار توي کار و بیکاري جوانان بردارد. شاید هنوز جوانان چشم انتظار پشت میز نشیني هستند؛ شغل‌هایی که این روزها نه تنها جای خالی برای افراد جدید ندارد بلکه شاید تا سال‌ها روی خوش به کسی نشان ندهد.

جام جم آنلاین: شاید پیچ و مهره‌هایمان کمی شل شده و شاید هنوز منتظر دستي از غیب هستیم که کسی کاری کند و گره‌ای از مشکل هزار توي کار و بیکاري جوانان بردارد. شاید هنوز جوانان چشم انتظار پشت میز نشیني هستند؛ شغل‌هایی که این روزها نه تنها جای خالی برای افراد جدید ندارد بلکه شاید تا سال‌ها روی خوش به کسی نشان ندهد.

شاید هنوز جوانان به این باور نرسیده‌اند که نباید منتظر بالا زدن آستین از سوی دولت باشند چرا که اگر قرار بود فرجی صورت گیرد تاکنون با راه‌اندازی وزارتخانه عریض و طویل جوانان باید کار به جایی می‌رسید.

این موضوع را نباید فراموش کرد که جوانان هنوز باور ندارند قبل از این که دولت یا هر دستگاه دیگری بخواهد استخدام کند، این خود آنان هستند که می‌توانند بر اساس توانمندی‌هایشان، با حساب و کتابی سرانگشتی و با زیر و رو کردن آنچه در چنته دارند برای خود بسترهای کار را فراهم کنند و خود برای یافتن این گوهر نایاب، دل به این بازار پر التهاب بزنند.

مساله‌ای که در این سال‌ها بخوبی نشان داده شده و رخ‌نمایی کرده این است که دلخوش کردن به مدرک دانشگاهی و دادن پز معدل نه تنها دردی دوا نمی‌کند، بلکه فرد را از چاله به چاهی انداخته و وی را در توهّمات مدرک محور غرق خواهد کرد. تجارب نشان می‌دهد بیرون آمدن از این مسیر خودساخته بسیار دشوار و پیچ در پیچ است چرا که فرد با ساختن دنیایی تخیلی از توانایی، سطح خود را از بسیاری از مشاغل بالاتر می‌برد و به صورت ناخود آگاه دچار بیکاری می‌شود.

دکتر محسن فروغی، جامعه‌شناس در گفت‌وگو با [#171جام‌جم](#) می‌گوید: متأسفانه در جامعه مفاهیمی که باعث ایجاد انگیزه در رشد استعدادها و ذاتی افراد باشد، بسیار کم‌رنگ است و کمتر می‌بینیم در نظام خانواده و نظام آموزش به این موضوعات توجه شود.

وی ادامه می‌دهد: وقتی این موضوع مهم فراموش می‌شود و جامعه و خانواده نقش خود را از یاد می‌برند و به روزمرگی دچار می‌شوند بیش از این نباید توقع داشت که فرد از کودکی، توانایی‌های خود را بشناسد و برای ارتقای آن گام بردارد.

این جامعه‌شناس می‌گوید: نظام آموزش در کشور ما متأسفانه باعث شده هم اکنون بسیاری از جوانان دچار مدرک‌گرایی شوند، مدارکی که کمتر دارای کارایی هستند و بیشتر حالتی نمادین به خود گرفته‌اند؛ مدارکی که نه متناسب با نیاز بازار در اختیار افراد قرار گرفته و نه در بیشتر موارد با سلیق فرد منطبق است.

همان‌طور که فروغی می‌گوید بی‌توجهی به استعداد و توانایی خود، باعث می‌شود بار اضافه به دوش جامعه تحمیل شود و در نهایت دود این بی‌مولاتی برای انتخاب مسیر آینده نه تنها به چشم خود او برود بلکه جامعه با شکی روبه‌رو شود که با نام التهاب بیکاری نمایان می‌شود.

نکته: نظام آموزش در کشور ما باعث شده هم اکنون بسیاری از جوانان دچار مدرک‌گرایی شوند مدارکی که نه متناسب با نیاز بازار در اختیار افراد قرار گرفته و نه در بیشتر موارد با سلیق فرد منطبق است

وی ادامه می‌دهد: سال‌هاست جامعه با موضوع بیکاری دست به گریبان است و به همین علت تاوان سنگینی را در بخش‌های مختلف می‌دهد. متأسفانه ما فقط یاد گرفته‌ایم بگوییم بیکاری هست، مشکلات هست، جوانان در خطرند ولی هیچ وقت نمی‌گوییم جوان برای فرار از این معضل چه اقدامی می‌تواند انجام دهد. اگر جوان به دنبال فرار از معضل بیکاری است باید به این باور برسد که اگر توانمندی را در خود پرورش دهد، هر کجا که دست بگذارد می‌تواند شغل و پیشه‌ای داشته باشد.

در حالی که این کارشناس بر این نکته تاکید دارد که باید جوانان به خود اتکایی برسند، یکی از جوانان که هم اکنون با مدرک مهندسی کامپیوتر جویای کار است به «جام جم» می‌گوید: من قبول دارم هم‌اکنون کمتر جوانی در جامعه وجود دارد که چشمش به دنبال کارهای دولتی نباشد، اما متأسفانه موقعیت حضور در این شغل‌ها کم است.

این فرد جویای کار ادامه می‌دهد: برخی می‌گویند کار هست ولی جوان باید خود به دنبال ایجاد شغل برای خود باشد، اما این نکته را مورد توجه قرار نمی‌دهند که چگونه من به عنوان یک جوان که بتازگی از دانشگاه فارغ‌التحصیل شده‌ام و سربازی‌ام را به پایان رسانده‌ام به تنهایی و بدون وجود بستر خاصی برای خود پیشه‌ای فراهم کنم؟ دولت آیا در این زمینه کاری را به انجام رسانده است؟ دولت حداقل وعده‌هایی را که داده محقق کند تا بازار گسترش یابد.

وی بیان می‌کند: با توجه به شرایط حاضر، هر میزان هم توانایی داشته باشی به دلیل این که بازار اشباع شده باید رو به کارهایی آورد که به هیچ‌وجه در آن تخصص نیاز نیست و متقابلاً حقوق و مزایای مناسبی برای آن در نظر گرفته نشده است. حال خودتان حساب کنید با این شرایط چگونه می‌توان توقع داشت یک جوان ازدواج کند یا به بزه دچار نشود.

نوشتن از قصه پر غصه بیکاری جوانان همچنان نیاز به مثنوی هفتاد من کاغذ دارد تا زمانی که جوانان به خود تکیه ندهند و این نکته را برای خود ملکه ذهن نکنند که باید کار را از درون خود پیدا کنند، به یقین همچنان سرعت‌گیرهای اشتغال، کار خود را خواهند کرد و منتظر هیچ کس نخواهند ماند.

مصطفی خدابخشی / جام جم